

MICHAL DLOUHÝ

ČETNICKÉ HISTORKY Z PÁTRACÍCH KURSŮ

PRAGO LINE

EDICE OTISKY

PRAGO / **LINE**

Autor a nakladatel děkují

Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra ČR
za podporu při vydání této knihy

Michal Dlouhý

**HISTORKY
Z ČETNICKÝCH
PÁTRACÍCH KURSŮ**

Praha 2022

Nakladatelství Jindřich Kraus – PRAGOLINE

© JUDr. Michal Dlouhý, Ph.D., 2022
© Nakladatelství Jindřich Kraus – PRAGOLINE 2022

ISBN: 978-80-7517-047-7 tištěná kniha
ISBN: 978-80-7517-046-0 – pdf

Se zájmem jsem otevřel novou knihu Michala Dlouhého. Je příjemné sledovat jeho zasvěcené a trpělivé úsilí, s kterým nám zpřístupňuje radosti i strasti ze života četníků. Mám rád historii. A ocením, když nám ji autor předkládá ne jako soubor suchých dat a faktů, ale jako zajímavé příběhy lidí, kterým jsme si zvykli říkat obyčejní. Lidí, kteří plnili svoje úkoly, pracovali, jak nejlépe uměli, a tím dělali snesitelnější život všem ostatním. Nefňukali, nestěžovali si, věděli, že svět není jen jarní zahrada, ale současně chápali, že jiné místo pro život nemáme. A tak se snažili jej poznávat a zlepšovat.

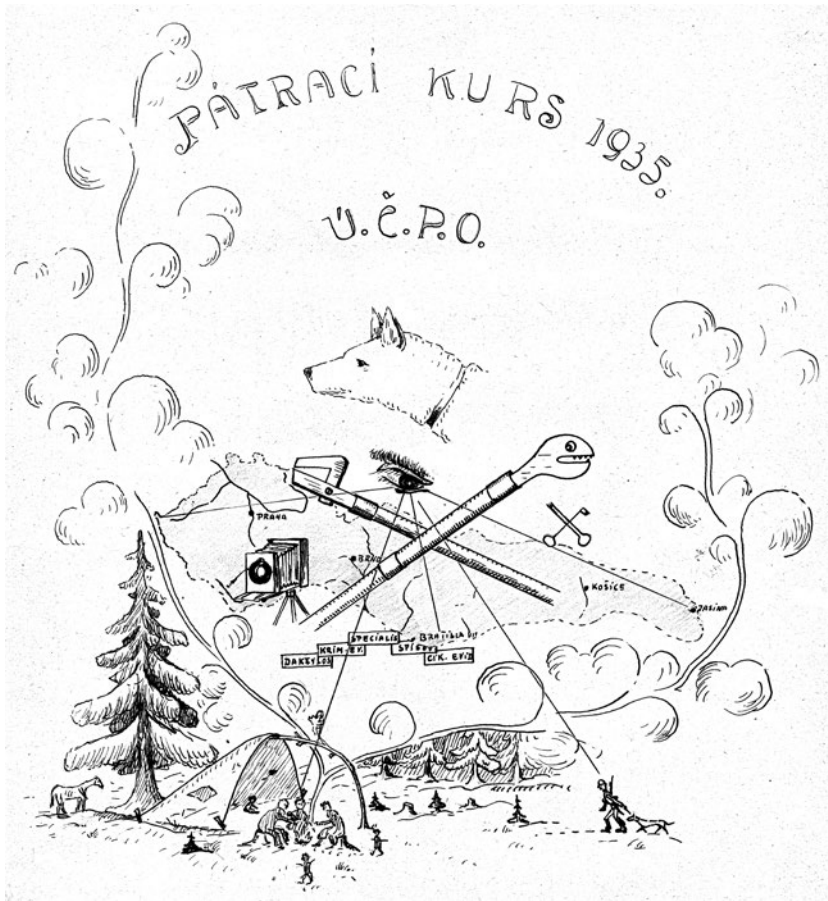
Knihy Michala Dlouhého ale nejsou zdaleka nějaké „veselé historky z natáčení“. Jako každá profese i ta četnická se vyvíjela. Četníci se museli učit novým věcem, přizpůsobovat se změněným podmínkám, být chytřejší a rychlejší než ti druzí. To všechno mají s námi společné. Co si z vyprávění můžeme vzít dnes, jsou mimo jiné dvě věci: zaujatost pro práci a oddanost zemi, které sloužili. Což jsou hodnoty, které někomu znějí možná archaicky, ale já si myslím, že to platí i dnes. Jedině když vás vaše práce baví, když jste zvědaví a učenliví, může se z obyčejného pracovníka v jakémkoliv oboru stát špičkový profesionál. Ale ani technicky a odborně skvěle zvládnuté řemeslo nestačí, není-li v něm přítomno osobní nasazení. Právě to odlišuje v konečném důsledku průměrné od tahounů, které každý kolektiv či tým, jak bychom řekli dnes, potřebuje. Až když do svého snažení vedle umu vložíte i srdce, můžete jít ostatním příkladem. A takoví jsou i hrdinové knížek Michala Dlouhého. Nemění historii, ale jdou příkladem. Neokázale, samozřejmě. Jako lidé mají i své nedostatky a dělají chyby.

Autor se na vše dívá z nadhledu životního optimisty. A to je také velmi příjemné. Humor v jeho knihách vychází z jeho přístupu k životu. Spravedlnost a řád, kterému jeho četníci slouží, činí náš svět příjemným místem k životu. A k takovému legrace patří. Proto mám rád knihy Michala Dlouhého. Nabízí mi dosud neznámé pohledy na dobu a lidi, kteří jsou nám velmi podobní. V případě jeho četníků by bylo moc dobře, kdyby to byla pravda.

MUDr. David Kostka, MBA
generální ředitel ZP MV ČR

PÁTRACÍ KURS 1935.

U.Č.P.O.

PÁR ŘÁDKŮ ÚVODEM

Od svého samotného vzniku v roce 1928 pořádalo Ústřední četnické pátrací oddělení v Praze odborné pátrací kursy. Ty byly určeny pro výkonné a správní důstojníky četnictva, kteří měli ve své podřízenosti nedávno zřízené četnické pátrací stanice, a pro gážisty mimo služební třídy zařazené na funkcích vedoucích sil pátracích stanic. Později tyto kursy absolvovali velitelé četnických pátracích stanic, jejich zástupci, ale i vybraní řadoví pracovníci pátraček.

V četnických pátracích kursech se vzájemně setkávali a poznávali četníci z celého státu, kteří si zde mimo jiné i navzájem předávali své zkušenosti z letitého působení na četnických stanicích. Vzdělávací systém četnictva byl založen na rozboru případů z praktického výkonu služby a zejména na zobecňování dobrých zkušeností z praxe, ale také na upozorňování na nesprávné postupy s cílem se jich v budoucnu vyvarovat.

Účelem kursů bylo odborně připravit četnické důstojníky a gážisty zejména pro řízení a vedení četnických pátracích stanic, které byly prvním specializovaným útvarem v organizační struktuře československého četnictva.

Pátrací kursy trvaly celkem zpočátku osm, později pět týdnů a zahrnovaly přednášky a výklady stanovené vyučovacím programem vztahující se k organizaci výkonu pátrací služby u četnictva, dále pojednání o úkolech četnických pátracích stanic a jejich spolupráci s četnickými stanicemi, poté byly rozebrány úkoly a organizace Ústředního četnického pátracího oddělení a spolupráce s ním. Pozornost byla věnována také kriminální technice a taktice, významu stop, postupu vyšetřování jednotlivých druhů trestných činů, případů zhářství, padělání platidel a nehod způsobených motorovými vozidly a kriminální fotografii. Další přednášky byly z oboru forensní psychologie, soudní chemie, toxikologie a mikroskopie, kriminální antropologie, soudního lékařství, o spolupráci pojišťoven s bezpečnostními orgány při vyšetřování spekuláčních požárů a topografie. Následovala návštěva Všeobecné kriminální ústředny u Policejního ředitelství v Praze, Ústavu pro chov a výcvik služebních psů četnictva v Pyšelích u Benešova, Národní banky v Praze, továrny

na pancéřové pokladny Safesia v Praze, Ústřední požární stanice v Praze v Holešovicích, Filmových továren na Barrandově a Čistící stanice hlavního města Prahy ve Vysočanech.

Postupem času byly do programu pátracích kursů zahrnovány nejnovější prostředky používané četnictvem při výkonu pátrací služby, jakými byly automobily přidělované od roku 1931 pátracím stanicím a od roku 1935 využití letadel četnických leteckých hlídek k pronásledování pachatelů kriminálních činů a pravidelného každodenního vysílání Bezpečnostních zpráv na vlnách pražské rozhlasové stanice.

Na odbornou výuku navazovaly mnohdy až neuvěřitelné historky vyprávěné v lokále nedalekého hotelu Na staré poště vyprávěné jak frekventanty jednotlivých kursů, tak ale i jejich učitelé, kteří čas od času mezi své kolegy docházeli.

Uvedená kniha přináší svým čtenářům doslova celou kupu historek o skutečných případech, které se staly doslova od ašského výběžku až po podkarpatoruskou Jasiňu a s nimiž se museli naši četníci při své službě vypořádat.

JUDr. Michal Dlouhý, Ph.D.
vrchní policejní rada v. v.
www.cetnik-michal-dlouhy.cz

O UTOPENÉ PROSTITUTCE

Vedoucí síla pátrací stanice u okresního četnického velitelství v Mladé Boleslavi vrchní strážmistr Josef Ulman začal vyprávět o jednom z mnoha dosud neuzavřených případů.

Večer 18. dubna 1928 bylo jedním mladým mužem na četnickou stanici v okresním městě Mladá Boleslav oznámeno, že předchozího dne údajně skočila 21 roků stará Anna Jenčová do rozvodněné říčky Klenice z nešťastné lásky a utonula. Důvodem dívčina sebevražedného činu byla skutečnost, že ji odmítl. Domníval se, že je to jen planá vyhrůžka, a poté co dívku po celý den neviděl, přišel věc oznámit četnictvu.

Sebevražda mladého děvčete z nešťastné lásky nebyla ničím výjimečným, zkonstatoval přítomný pohotovostní četník.

Četnictvo proto začalo pátrat po obou březích říčky Klenice, která byla momentálně velmi rozvodněna. Nebyl však nalezen žádný dopis na rozloučenou ani stopy na břehu říčky v místě, kde by dívka svůj sebevražedný čin uskutečnila.

Do pátrání se zapojily i další četnické stanice ve směru říčního toku a bylo rozšířeno i na řeku Jizeru protékající městem, do níž se rozvodněná Klenice vlévala.

Pátrání četnictva však zůstalo po několik dní bez jakéhokoliv výsledku, a proto se do něho zapojila i mladoboleslavská pátrací stanice. Vrchní strážmistr Ulman začal uvažovat i o tom, že mrtvola sebevražednice mohla být prudkou vodou zanesena až do Labe, do něhož se Jizera v Brandýse nad Labem vlévá. I když se jednalo o místo vzdálené téměř třicet pět kilometrů od Mladé Boleslavi.

Byla zpracována Zpráva o zmizelé osobě a všem četnickým stanicím podél toku Jizery, ale i Labe od Brandýsa nad Labem byl rozeslán pátrací oběžník, aby po mrtvole mladé ženy pátraly.

Pozornost pracovníků pátračky se také zaměřila na osobu utonulé. Při tom bylo zjištěno, že Jenčová se zabývala prostitucí a díky tomu působila jako dosti slušné a dobře oděné děvče. Důvodem, proč se s ní oznamovatel dívčina utopení rozešel, bylo zjištění, že se zabývá prostitucí a k tomu ještě udržuje trvalý vztah se svým pasákem.

Od kamarádky Anny Jenčové bylo zjištěno, že krátce před zmizením u sebe měla zhruba dva tisíce korun a několik zlatých šperků.

Zemské četnické velitelství pro

Oddělení č.

Č. j.

Stanice č.

Zpráva o zmizelé osobě.

Dne 19..... oznámil	
bydlící v, že se pohřešuje tato osoba :	
1. Rodopis a poslední pobyt zmizelého, v jakém poměru jest k oznamovateli :	
2. Den a hodina, od kdy se osoba pohřešuje, kým a kde byla posledně spatřena :	
3. Domnělé příčiny zmizení (rodinné sváry, lehkovážný život, pijáctví, manželská nevěra, bázeň před trestem, před hanbou, sebevražda, duševní choroba, nemoc, nešťastná láska, omrzlost života, nezaměstnanost, ztráta majetku, neštěstí, zločin), jaký obnos měl zmizelý u sebe, zanechal dluhy, měl úmysl odcestovati, konal přípravy, jaké:	
4. Odešel pohřešovaný(á) již dříve někdy samovolně, kdy, jak dlouho byl vzdálen, kde se tehdy zdržoval :	
5. Majetkové, výdělkové a osobní poměry, poslední místa jeho zaměstnání:	
6. Kde jsou jeho příbuzní, známi, kdo by mohl o zmizelém dát zprávu :	

To vedlo k důvodnému podezření, že na dívce mohla být spáchána loupežná vražda a její tělo poté bylo vhozeno do rozvodněné říčky či jiným způsobem odstraněno.

Z uvedeného důvodu byl zadržen jak bývalý milenec Jenčové a oznamovatel dívčina utopení, tak i její pasák.

Vzhledem k důvodným podezřením na násilnou smrt byl rozeslaný pátrací oběžník doplněn důrazným upozorněním, aby při vylovování těla z řeky bylo postupováno s co největší opatrností, aby náhodou nebyly snad ztraceny peníze a šperky, které měla utopená u sebe, případně aby nebyly poškozeny jakékoliv stopy násilí na jejím těle, pokud by zde byly.

Oba muži byli drženi ve vazbě krajského soudu v Mladé Boleslavi a bylo čekáno, až se najde tělo domnělé sebevražedkyně. Žádný přímý ani nepřímý důkaz proti jednomu ani druhému muži i přes provedení domovních prohlídek v jejich bytech četníci v ruce neměli.

Po několika týdnech byli oba muži z vazby propuštěni. I poté jim byla a dosud je ze strany pátrací stanice věnována pozornost, avšak bez jakéhokoliv výsledku. Stejně tak se nenašlo tělo mladé dívky, jí psaný dopis na rozloučenou ani žádná jiná stopa, která by vysvětlila, co se s ní skutečně stalo...

O PŘÍNOSU DAKTYLOSKOPOVÁNÍ ZLOČINCŮ

Nastávající vedoucí síla pátrací stanice u okresního četnického velitelství v Kutné Hoře štabní strážmistr Bořivoj Václav Eidlpes zmínil případ, který řešil v létě roku 1928, tedy v době, kdy ještě působil jako podřízený četník na četnické stanici Čáslav ve stejnojmenném politickém okrese.

Uvedený případ byl potvrzením přínosu daktyloskopování osob ve smyslu nařízení vlády č. 198/1922 Sbírkou zákonů a nařízení, o evidenci soudních provinilců a sbírání dat pro účely kriminální statistiky. To upravovalo okruh daktyloskopovaných osob, kdy s výjimkou osob mladších osmnácti let byly daktyloskopovány všechny osoby, které: byly odsouzeny pro trestné činy svědčící o tom, že jsou zločinci z povolání, nebo z nichž, hledíc k předchozímu životu odsouzeného nebo způsobu provedení činu, dá se souditi, že se oddají řemeslné zločinnosti, dále odsouzení tuláci, cikáni, osoby žijící z řemeslného provozování smilstva a jich příživníci a osoby z území republiky vypovězené a osoby, jež užily k průkazu své totožnosti padělaných legitimačních listin.

Dne 21. června 1928 dle sdělení přítomných osob přijel na kole po silnici od Čáslavi k lomu zvanému „Skalka“ neznámý muž, který zde zastavil, vysvlékl se do plavek a počal se v lomu koupat. Poté, co několikrát lom přeplaval, tak zřejmě stížen křečemi klesl pod vodu a více se nevynořil. Poté, co jej přítomní občané po delším hledání pod vodou vylovili, tak zjistili, že muž je mrtev.

Na místo bylo přivoláno četnictvo a hlídka četnické stanice Čáslav, jejímž byl členem, ve věcech utonulého nalezla v kapse šatů kromě

Guskova sbírka komentovaných zákonů
Československé republiky.

Řídí

==== Dr. A. Miloš. ====

Svazek 2.

Evidence
soudních provinilců
a
trestní statistika.

(Vládní nařízení ze dne 14. července 1922, č. 198 Sb. z. a n.)

Poznámkami opatřil

Dr. O. Scholz,

tajemník ministerstva spravedlnosti.

—
1924

J. Gusek, nakladatelství v Kroměříži,
knihkupectví a knihtiskárna.

jiných věcí pakliče. Díky tomu bylo možno důvodně se domnívat, že jde o nějakého zločince.

Jelikož nebylo možno z věcí, které měl u sebe, zjistit, o koho se jedná, ani nikdo z nedaleké obce muže neznal, byla zpracována předepsaná Zpráva o nálezů neznámé mrtvoly a Daktyloskopická karta. Obojí i s nalezenými pakličí bylo zasláno Ústřednímu četnickému pátracímu oddělení do Prahy.

Dle otisků prstů v Ústřední daktyloskopické sbírce bylo zjištěno, že se jedná o Rudolfa Schmidta, narozeného 7. února 1907 v Tiefenbachu v Německu a příslušného do Příkladovic. Schmidt byl veden v evidenci zločinců z povolání jako lupič a byl daktyloskopován dne 23. ledna 1921 po spáchání řady smělych krádeží vloupáním.

Díky tomu byla totožnost lupiče, který se nešťastnou náhodou utopil v místě, s nímž neměl nikdy nic společného, ihned zjištěna.

Pořízení otisku prstů bylo totiž nařizováno současně s nařízením výkonu trestu a mohlo od něho být upuštěno v případě, že odsouzená osoba byla podle výpisu z rejstříku trestů nebo podle trestního oznámení již dříve daktyloskopována četnictvem nebo jiným bezpečnostním úřadem.

Smyslem vedení daktyloskopických registrací osob bylo: spolehlivé zjištění totožnosti zadržovaných osob, zkvalitnění pátrání po hledaných osobách, pátrání po neznámých pachatelích, ale, jak ukázal uvedený případ, i okamžité zjištění totožnosti mrtvoly neznámého zločince.

O SIGNÁLNÍM ZAŘÍZENÍ

Novou vedoucí silou pátrací stanice u okresního četnického velitelství v Liberci se stal praporčík Roman Nýč a ten vyprávěl o úspěšném lovu na nebezpečné lupiče, kteří neváhali střílet po četníkovi.

Obec Smržovka v politickém okrese Jablonec nad Nisou leží na nejsevernějším místě českého pohraničí. Proto starostlivý vrchní poštmistr Jan Rössler nechal namontovat do jím vedeného poštovního úřadu signální elektrické zařízení proti vloupání, které je propojeno nejen s jeho bytem, ale i s místní četnickou stanicí, jelikož vše sídlí v jedné rozsáhlé obecní budově.

Četnická stanice Smržovka má systemizováno pět mužů a jejím velitelem je již po několik let vrchní strážmistr Josef Hajlek, bydlící se svojí rodinou rovněž ve stejné budově.

V noci na 16. dubna 1929 se rozezvučely signální zvonky jak ve staniční služební kanceláři četnické stanice, tak v bytě poštmistra.

Službu pohotovostního četníka tu noc vykonával osobně velitel četnické stanice, který rychle popadl služební karabinu a chvátal přesvědčit se, co se na poště děje. Z části budovy, v níž se poštovní úřad nachází, spatřil ve tmě prchat několik osob. Když začal prchající muže pronásledovat, setkal se s přibíhajícím poštmistrem.

Cestou k nádraží se prchající dvojice rozdělila. Poté, co vrchní strážmistr doběhl a uchopil toho pomalejšího z mužů, ten první se otočil, vystřelil z pistole po četníkovi a zmizel ve tmě. Vypálená rána našťastí minula svůj cíl a četnickému veliteli se podařilo muže zadržet.

